

**MINISTERUL EDUCAȚIEI
ȘI CERCETĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU CURRICULUM ȘI
EVALUARE**

Raionul

Localitatea

Instituția de învățământ

Numele, prenumele elevului

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ, ALOLINGVI

PRETESTARE
CICLUL LICEAL

Profil real, umanist, arte, sport

27 martie 2023

Timp alocat: 180 de minute

Rechizite și materiale permise: *pix cu cerneală albastră.*

Instrucțiuni pentru candidat:

- Citește cu atenție fiecare item și efectuează operațiile solicitate.
- Lucrează independent.

Îți dorim mult succes!

Punctaj acumulat _____

I. Citește textul și realizează sarcinile propuse.

Bucuria de neuitat

Cândva, am primit într-un mesaj, pe o rețea de socializare, una dintre cele mai frumoase mărturisiri de iubire din viața mea. Un băiat de vreo 16 ani, încurajat de vecina și colega lui de clasă, care i-a împrumutat una dintre cărțile mele, mi-a scris despre bunica lui dragă. Despre femeia care l-a crescut cu greu. Voia, cu toată puterea tinereții și a speranței, să-și îndeplinească visul. Voia să-i dăruiască bunicii clipe de fericire. De aceea a muncit insistent ca să adune bani pentru a-i cumpăra un cadou. Era ambiția lui de a răsplăti astfel toate eforturile bunicii care i-a fost și mamă, și tată. Muncind serios o vară întregă, a reușit să adune suma necesară.

Băiatul i-a cumpărat bunicii o rochie de la magazinul din sat. Era rochia la care femeia se uita mereu cu tristețe când o vedea.

Deoarece i-au mai rămas bani după ce a achitat rochia, ca un adevărat cavaler, a invitat-o apoi să meargă împreună în orășelul apropiat. Își împlinea astfel încă un vis: să o ducă pe bunica la un coafor. Nepotul știa că bunica care l-a crescut cu atâta grijă și dragoste, dar și cu multe sacrificii, nu a fost niciodată în viață la coafor.

Băiatul mi-a povestit că bunica ieșea din curte doar ca să meargă la biserică sau la magazin. Desigur, ea și-a aranjat părul de câteva ori în viața ei, când a fost la vreo nuntă sau la vreo altă sărbătoare în sat. Atunci însă îl pune singură pe moațe. Bunica și-a ținut mereu părul prins, ascuns sub basma. De fapt, ca multe alte femei care, de obicei, uită de ele.

Nepotul era bucuros că a putut să-i facă acest dar bunicii. El mi-a povestit emoționat despre ea, despre teama cu care femeia s-a așezat pe scaunul coafezei. Băiatul mi-a spus și despre mirarea și încântarea cu care bunica se privea în oglindă: își mângâia și își mirosea părul proaspăt coafat.

Mi-a trimis și o poză cu bunica lui zâmbitoare, în rochia ei nouă. Era o femeie caldă, cu un chip luminos, cu ochi blânzi și cu părul alb aranjat ca la carte.

(După Irina Binder)

Nr. / ord.	Itemi	Punctaj	
1.	Transcrie, din text , câte un enunț care indică: a) visul băiatului: _____ _____ b) primul dar al nepotului _____ _____ c) coafura obișnuită a bunicii: _____ _____ d) imaginea din fotografie: _____ _____	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
2.	Rescrie enunțul înlocuind cuvintele subliniate prin sinonimele lor, potrivite contextului . Nepotul era <u>bucuros</u> că a <u>reușit</u> să-i facă acest <u>dar</u> bunicii și a <u>povestit</u> emoționat despre <u>teamă</u> cu care femeia <u>s-a așezat</u> pe scaunul coafezei. _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6

3.	<p>Scrive câte un enunț dezvoltat cu fiecare verb.</p> <p><i>a cumpăra:</i> _____</p> <p>_____</p> <p><i>a se cumpăra:</i> _____</p> <p>_____</p> <p><i>a-și cumpăra:</i> _____</p> <p>_____</p>	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
4.	<p>Adresează-i bunicii patru întrebări directe pornind de la conținutul textului.</p> <p><i>De ce</i> _____</p> <p>_____</p> <p><i>Ce</i> _____</p> <p>_____</p> <p><i>Unde</i> _____</p> <p>_____</p> <p><i>Cum</i> _____</p> <p>_____</p>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
5.	<p>Bifează unul dintre titlurile care ilustrează mesajul textului. Argumentează alegerea într-un enunț.</p> <p>☐ Vis împlinit ☐ Nepot recunoscător ☐ Bunică fericită</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L 0 1 2	L 0 1 2
6.	<p>Caracterizează-l argumentat pe nepot în patru enunțuri.</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4

7.	<p>Scrie, în trei enunțuri, un posibil final al textului respectând condiția: <i>Bunica îi mulțumește nepotului pentru grija nemărginită.</i></p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
8.	<p>Explică, în trei enunțuri, actualitatea mesajului textului.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
9.	<p>Scrie-le colegilor două sfaturi argumentate pentru a-i convinge să fie atenți și grijulii cu oamenii dragi din viața lor.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
II.	<p>Scrie un dialog din opt replici complete respectând fiecare aspect al situației: Tudor este mirat de decizia lui Anton de a deveni medic. Anton își argumentează alegerea exprimându-și admirația față de această nobilă profesie. Anton își convinge prietenul să meargă și el la aceeași facultate.</p>		

		L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3
		4	4
		L	L
		0	0
		2	2
		L	L
		0	0
		3	3
Pentru corectitudinea părților I și II ale testului		L/0/1/2/3/4/5/6	
III.	Citește fragmentul și realizează sarcinile propuse.		
	<p>Bătrânul Dan aude, suspină și nu crede! Dar iată că pe ceruri din patru părți el vede Trecând un stol de vulturi urmați de uli grămadă, Atrași în orizonturi de-a morții rece pradă. Un fulger se aprinde în ochii lui pe loc. La luptă, Dane! țara-i în jale, țara-i în foc! Bătrânul Dan desprinde un paloș vechi din cui, Și paloșul lucește voios în mâna lui. Bătrânul Dan pe sânul-i apasă a lui mână Și simte că tot bate o inimă română. El zice cu mândrie, nălțând privirea-n sus: Pe inimă și paloș rugina nu s-a pus. O! Doamne, Doamne sfinte, mai dă-mi zile de trai Pân' ce-oi strivi toți lupii, toți șerpii de pe plai!</p> <p style="text-align: right;">(Vasile Alecsandri)</p>		
1.	<p>Exprimă-ți, în două enunțuri, opinia asupra fragmentului citit selectând una dintre variantele propuse. <i>Evenimentul descris este: interesant, emoționant, tragic, curios.</i></p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L	L
		0	0
		1	1
		2	2

2.	<p>Scie trei argumente ce demonstrează dragostea lui Dan față de patrie.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6
3.	<p>Concretizează, în două enunțuri, semnificația expresiei: „E sabie în țară!” în contextul dat.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 2 4	L 0 2 4
4.	<p>Explică, în trei enunțuri, care este legătura dintre fragmentul citit și afirmația lui George Topîrceanu „<i>A fi patriot nu este un merit. Este o datorie.</i>”</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 2 4 6	L 0 2 4 6
5.	<p>Menționează, în două enunțuri, ce te-a impresionat în acest text.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 2 4	L 0 2 4

IV.	Scrie, în douăsprezece enunțuri, un eseu pornind de la afirmația: <i>Lumea-i plină de minuni. Dar cea mai mare minune este Omul.</i> Respectă și reperele: <ul style="list-style-type: none"> • explică ideea afirmației; • prezintă argumente; • exprimă-ți opinia; • folosește un exemplu; • formulează o concluzie; • intitulează eseul. 	L 0 2	L 0 2
	_____	L 0 1 2	L 0 1 2
	_____	L 0 1	L 0 1
	_____	L 0 1 2	L 0 1 2
	_____	L 0 1	L 0 1
	_____	L 0 1 2	L 0 1 2
	_____	L 0 1	L 0 1
	_____	L 0 1 2	L 0 1 2
	_____	L 0 1	L 0 1
	_____	L 0 1 2	L 0 1 2
	_____	L 0 1	L 0 1
	_____	L 0 1 2	L 0 1 2
	_____	L 0 1	L 0 1
	_____	L 0 1 2	L 0 1 2
	_____	L 0 1	L 0 1
	_____	L 0 1 2	L 0 1 2
	_____	L 0 1 2	L 0 1 2
	_____	L 0 1 2	L 0 1 2
	_____	L 0 1 2	L 0 1 2
	_____	L 0 1 2	L 0 1 2
	_____	L 0 1 2	L 0 1 2
	_____	L 0 1 2	L 0 1 2
	_____	L 0 1 2	L 0 1 2

Pentru corectitudinea părților III și IV ale testului L/0/1/2/3/4/5/6

Total: 100 de puncte